

het voorontwerp van besluit bij de wet op de riviervisserij

Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van de wet van 1 juli 1954 op de riviervisserij

Datum van goedkeuring	13 september 2012
Volgnummer	2012 58
Coördinator + e-mailadres	Dirk Uyttendaele, dirk.uyttendaele@minaraad.be
Co-auteur + e-mailadres	

Inhoud

Procesbeschrijving.....	3
Dossierbeschrijving	4
Aanbevelingen	8

Procesbeschrijving

Datum adviesvraag	16 juli 2012
Naam adviesvrager + functie	Joke Schauvliege, Vlaams Minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur
Rechtsgrond van de adviesvraag	
Adviestermijn	30 dagen
Samenwerking	Nvt
Overlegcommissie	Permanente werkcommissie Riviervisserij
Vergaderingen: soort + datum	PWC Riviervisserij op 3 september 2012

De Minaraad ontving de adviesvraag op 16 juli 2012. Inzake de termijn stelt de begeleidende brief van Vlaams Minister Joke Schauvliege enkel dat de gewone procedure wordt gevolgd. Volgens het decreet van 18 juli 2003 tot regeling van strategische adviesraden impliceert dit een adviestermijn van 30 dagen na ontvangst van de adviesvraag. De timing van de adviesvraag en het gegeven dat de eerstvolgende zitting van de Minaraad plaats heeft op 13 september 2012, houden in dat strikt genomen niet aan deze termijn kan voldaan worden.

De voorbereiding van het advies werd toegewezen aan de Permanente werkcommissie Riviervisserij van de Minaraad.

Het dossier bestaat uit:

- de beslissingsfiche van punt 0017 van de 26° vergadering van de Vlaamse Regering op 13 juli 2012;
- het besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van de wet van 1 juli 1954 op de riviervisserij met de bijlagen 1, 2 en 3;
- de bisnota aan de leden van de Vlaamse Regering;
- het verslag aan de Vlaamse Regering
- het advies van de Inspectie van Financiën van 20 juni 2012;
- de Reguleringssimpactanalyse

Dossierbeschrijving

[1] Dit voorontwerp van besluit geeft uitvoering aan hoofdstuk III (Visserijpolitie) van de wet van 1 juli 1954 op de riviervisserij. Daarnaast wordt in dit besluit (door middel van het hoofdstuk dat betrekking heeft op het vissen met vergunning op de Beneden-Schelde) uitvoering gegeven aan het Reglement van 20 mei 1843 ter uitvoering van artikel 9 van het tussen Nederland en België afgesloten Traktaat van 19 april 1839 "*betreffende de uitoefening van het recht der visserij en van de vishandel*".

[2] Het voorontwerp van besluit vervangt het besluit van 20 mei 1992 tot uitvoering van de wet van 1 juli 1954 op de riviervisserij, dat tevens met dit besluit wordt opgeheven.

Als motivering voor de vervanging van het oude besluit wordt aangegeven dat:

- het oude besluit reeds verschillende keren is gewijzigd en de huidige voorstellen het besluit opnieuw ingrijpend zouden wijzigen;
- een juridische en legistische vereenvoudiging kan gerealiseerd worden door herschikking, samenvoeging of inkorting van enkele bepalingen.

Verder worden aspecten uit het besluit van 20 mei 1992 zonder noemenswaardige wijzigingen overgenomen, zodat het voorliggende ontwerp geen inhoudelijk fundamentele wijziging ten opzichte van de vorige regelgeving veroorzaakt.

[3] De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van het besluit van 20 mei 1992 zijn:

- uitbreiding van de mogelijkheden om te vissen tijdens de nacht en in de paaitijd;
- maatregelen met betrekking tot een duurzaam roofvisbeheer;
- maatregelen met betrekking tot de minimum- en maximummaten van vissoorten, het meenemen en onder zich houden van vissen (incl. aasvissen) en het wedstrijdvisen.

[4] Nachtvisserij (tussen twee uur na zonsondergang en twee uur voor zonsopgang) wordt verboden in alle onbevaarbare waterlopen, alsook in alle waterwegen of delen daarvan en in oppervlaktewaterlichamen, opgesomd in bijlage 3 (art. 12. §2, 2°c). In de waterwegen of delen en de oppervlaktewaterlichamen die niet in bijlage 3 zijn opgesomd, is nachtvisserij wel toegelaten. Daarbij is echter elk gebruik van vis of delen ervan als aas en kunstaas met een totale lengte van meer dan 2 cm, verboden (art. 12.§4).

Voor alle wateren geldt dat de tijdens de nachtvisserij gevangen vis onmiddellijk en voorzichtig in het water van herkomst moet worden vrijgela-

ten. Tijdens de nachtvisserij mag een visser evenmin vis in het bezit hebben die buiten de periode van nachtvisserij is gevangen (art. 12.§3). Nachtvisserij op paling is in alle wateren toegestaan (art. 12.§5, 2°), echter alleen met de peur. Bovendien mogen vissers alleen paling in het bezit hebben of meenemen op voorwaarde dat ze gebruikmaken van één peur en geen andere hengel gebruiken (art. 12.§5, 3°).

In het oude besluit gold ook een algemeen verbod op nachtvisserij met uitzondering voor de wateren vermeld in de bijlage 3 "*Nachtvisserij*". De beperking op het aas gold enkel t.a.v. snoek.

- [5] In het oude besluit gold een algemeen verbod tot vissen in de paaitijd, wat verder uitgewerkt was als de periode van 1 oktober tot en met 31 mei, voor zalmachtigen en barbeel, van 1 januari tot en met 31 mei voor snoek en van 16 april tot en met 31 mei voor alle andere vissoorten. In afwijking daarvan, is het van 16 april tot en met 31 mei wel toegestaan te vissen in de wateren van de kolom "*Vissen in paaitijd*" van bijlage 3 bij dat besluit, exclusief aanhorige oude meanders, aanhorige oude kanaalarmen en aanhorige grindplassen, die al dan niet in permanente verbinding zijn met de hoofdwaterloop. Alle vissen die gevangen werden tijdens de verbodsperiode, moeten onmiddellijk terug worden gezet. Het is verboden te vissen in de paaiplaatsen aangewezen door de Vlaamse minister of door het Agentschap.

In het ontwerpbesluit worden de termen "*paaien*", "*paaitijd*" en "*paaiplaatsen*" niet meer gebruikt, maar de verboden en verbodsperiodes gelden nog wel (art. 12.§2). Voor zalmachtigen is de verbodsperiode ingekort tot 28 februari¹. Voor barbeel is er geen specifieke verbodsperiode meer voorzien, deze soort valt dus onder de "*andere vissen*". Voor andere vissen geldt de verbodsperiode voor alle onbevaarbare waterlopen, alsook in waterwegen (of delen daarvan) en in oppervlaktewaterlichamen opgesomd in bijlage 3. In deze wateren gaat de verbodsperiode voor het vangen van snoek pas in op 1 maart en geldt ze vanaf nu ook voor snoekbaars. De verbodstermijn voor alle andere vissen blijft ongewijzigd. Uiteraard zijn er geen afwijkingsmogelijkheden meer voorzien.

- [6] Het roofvisbeheer accentueert zich op het beheer van snoek en snoekbaars. Zoals reeds vermeld is er een verbod te vissen op snoek en snoekbaars in de periode van 1 maart tot en met 31 mei in alle onbevaarbare waterlopen, in de waterwegen (of delen daarvan) en in de oppervlaktewaterlichamen, opgesomd in bijlage 3 (art. 12.§2.2° a). Snoek en snoekbaars

¹ Aangezien zalm, zeeforel en vlagzalm voorkomen op de lijst van vissoorten en kreeften die volledige bescherming genieten (bijlage 1), heeft het verbod in de praktijk enkel een betekenis voor beekforel. Het verbod op wadend vissen tussen 1 december en 28 februari (art. 13.7°) biedt een bijkomende bescherming voor zalmachtigen.

die kleiner is dan 45 cm moet onmiddellijk in het water van herkomst worden vrijgelaten (art. 15.§1.2°). Tot en met 31 december 2018 moet elke gevangen snoek, ongeacht zijn lengte, onmiddellijk in het water van herkomst worden vrijgelaten (art. 15.§2). De visser mag maximaal drie snoekbaarzen met een lengte van minstens 45 cm onttrekken en vervoeren (art. 15.§3.2°)². Bij wedstrijden mogen snoek, snoekbaars en de soorten, opgesomd in bijlage 1, niet in een leefnet bewaard worden. Na weging of meting moet elke vis onmiddellijk in het water van herkomst worden vrijgelaten (art. 16.§2).

In het oude besluit ging de verbodsperiode om snoek te vangen vroeger in (1 januari) maar was er geen verbod voor snoekbaars. Het gebruik van levende of dode visjes als aas en van kunstaas, geschikt om snoek te vangen, is verboden. De lengtebeperking bedraagt voor snoek 45 cm en voor snoekbaars 40 cm. Vissen onder deze lengte moeten onmiddellijk worden teruggezet. Voor snoek gold een algemene plicht tot terugzetten tot 31 december 2006³.

- [7] De maatregelen m.b.t. de minimum- en maximummaten van het vangen van vissoorten is gevat door art. 15. Onder paragraaf 1 wordt de minimale lengte om een aantal soorten in het bezit te mogen houden opgelegd. Er zijn twee categorieën. In de tweede paragraaf wordt opgenomen dat karpers groter dan 60 cm na vangst onmiddellijk in het water van herkomst moeten worden vrijgelaten. In de derde paragraaf wordt het onttrekken en vervoeren van alle gevangen vissen beperkt tot maximaal vijf stuks (waarvan maximaal drie snoekbaarzen) met een lengte van 15 cm, tenzij een hogere minimummaat (30 of 45 cm) is aangegeven. Deze laatste is een nieuwe maatregel. Omtrent de maat van de aasvisjes bepaalt art. 17 dat de lengte niet meer dan 15 cm mag bedragen. In het oude besluit werd eveneens een lengtebeperking opgelegd in vier categorieën. Door de samenvoeging van categorieën wordt de lengtenorm voor een aantal soorten groter. Blankvoorn en rietvoorn komen niet meer voor (vroegere lengtenorm 15 cm).

Aangaande viswedstrijden neemt het ontwerpbesluit een definitie op (art. 1.11°), legt het de voorwaarden vast voor vrijstelling van het visverlof (art. 9.2°) en bepaalt het wanneer van de lengtenorm kan afgeweken wor-

² Art. 15. §3 vermeldt letterlijk dat "*maximaal vijf vissen, ..., waarvan maximaal drie snoekbaarzen met een lengte van meer dan 15 cm onttrekken en vervoeren*". Dit moet echter gelezen worden "onverkort art. 15. §1 en §2". Dit heeft voor gevolg dat de onttrokken en vervoerde snoekbaarzen een lengte van minstens 45 cm moeten hebben.

³ Ondanks herhaalde vraag van de vroegere Hoge Raad voor de Riviervisserij is deze termijn nooit verlengd.

den (art. 16). Deze maatregelen sluiten zeer dicht aan bij de huidige maatregelen.

- [8] Andere wijzigingen i.v.m. het besluit van 20 mei 1992 betreffen het toepassingsgebied dat verruimd is van een exhaustieve lijst van vissoorten naar "*alle vis- en kreeftensoorten die voorkomen in de wateren waarop de wet van 1 juli 1954 van toepassing is*" (art. 2). Aan het ANB wordt delegatie verleend om beslissingen te nemen over het verlenen en intrekken van de vergunning (art. 5).

Tot en met 31 december 2014 is het vissen met vergunning op de Schelde (zoals bedoeld in art. 3) tijdelijk verboden. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan het tijdelijk verbod over de fuikvisserij op de Beneden-Zeeschelde, een concrete maatregel uit het Palingbeheerplan voor België⁴. Deze maatregel wordt gemotiveerd omwille van de relatief hoge onttrekking van paling die de fuikvisserij met zich meebrengt.

⁴ Het Palingbeheerplan is een uitvoering van art. 4 van Verordening (EG) Nr. 1100/2007 van de Raad van 18 september 2007 tot vaststelling van maatregelen voor het herstel van het bestand van Europese aal. Het Palingbeheerplan voor België werd bij besluit van de Europese Commissie van 5 januari 2010 goedgekeurd.

Aanbevelingen

- [9] Met het voorliggende voorontwerp van besluit wordt het bestaande besluit van 20 mei 1992 opgeheven en vervangen. De redenen hiervoor zijn de herhaalde wijzigingen in het verleden en de nieuwe ingrijpende wijziging die momenteel voorligt. Het doel is bijgevolg de leesbaarheid en helderheid van de wetgeving te verbeteren. Daarnaast wordt ook juridische en legistische vereenvoudiging nagestreefd door herschikking, samenvoeging of inkorting t.a.v. het besluit van 20 mei 1992. De Minaraad treedt deze doelstellingen bij.
- [10] Eenvormige vermelding van definities. De Minaraad stelt vast dat artikel 1 een aantal definities bevat, die meermaals gebruikt zijn. Verspreid over de rest van het besluit komen er dan nog definities voor die enkel in dat artikel gebruikt worden. Het gaat daarbij onder meer over "*nachtvisserij*" (art. 12.§1), "*vliegvisserij*" (art. 12.§5), "*wadend vissen*" (art. 13), "*onttrekken van vis*" (art. 15.§3), "*aasvis*" (art. 13). Volgens die regel zou minstens de definitie van "*lengte van een vis*" (art. 15.§1 en art. 17) beter naar artikel 1 overgeheveld worden.
- [11] Eenduidigheid van de definities. De Minaraad stelt ook vast dat een aantal termen ook gedefinieerd worden in andere wetgeving. In sommige gevallen verwijst de definitie naar die andere wetgeving, soms wordt de definitie overgenomen en soms wordt er een totaal nieuwe invulling aan gegeven:
- "*Onbevaarbare waterloop*": behoudens een aantal kleine taalkundige verschillen, stemt deze definitie volledig overeen met de definitie van de Wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen⁵. Er wordt niet naar die definitie verwezen.
 - "*Oppervlaktewaterlichaam*": dit zijn alle wateren die onder het toepassingsgebied van de wet van 1 juli 1954 op de Riviervisserij vallen, maar niet gevat zijn door de definitie van waterweg of onbevaarbare waterloop. In de praktijk zijn dit vaak stilstaande wateren, aangelegde of kunstmatige plassen. De wet op de Riviervisserij is er toch van toepassing omdat ze in verbinding staan met het hydrografische net zodat er uitwisseling van vissen mogelijk is. Volgens het verslag aan de leden van de Vlaamse regering is er bewust voor gekozen om de definitie niet

⁵ Definitie van "Onbevaarbare waterloop" volgens:

Wet van 28 december 1967: *een rivier of beek welke door de regering niet bij de bevaarbare waterlopen gerangschikt is, stroomafwaarts van het punt waarop haar waterbekken ten minste 100 hectare bedraagt*

Voorontwerp riviervisserijbesluit: *een rivier of beek die de Vlaamse regering niet bij de bevaarbare waterlopen gerangschikt heeft, stroomafwaarts van het punt waarop haar waterbekken ten minste 100 hectare bedraagt*

te laten overeenstemmen met de definitie in het Decreet Integraal Waterbeleid, art. 3.§2⁶.

- “*Wateren*” wordt gedefinieerd als “*alle waterlopen en oppervlaktewaterlichamen*”. De Wet op de Riviervisserij spreekt ook over “wateren” zonder het begrip te definiëren. De Wet verduidelijkt (art. 1) dat hij de visserij in de binnenwateren regelt.
- “*Waterloop*” wordt gedefinieerd als “*een onbevaarbare waterloop en een waterweg*”.
- “*Waterweg*”: de formulering benadert de definitie van het Decreet Integraal Waterbeleid, art. 3.§2, 47° “*waterweg: een als bevaarbaar aangeduide waterloop of kanaal met een verbindingsfunctie via het water, alsmede de havens en dokken*”. In de voorgestelde definitie is “*met een verbindingsfunctie via het water,*” niet opgenomen.

De Minaraad acht het wenselijk dat definities in de verschillende wetten, decreten en besluiten maximaal afgestemd worden om verwarring te voorkomen. Toch kan het te verantwoorden zijn om in specifieke regelgeving een specifieke invulling te geven voor een gelijk benoemd begrip. Waar de afstemming wel mogelijk is, kan een doorverwijzing naar de definitie volstaan. Dit lijkt minstens haalbaar voor de definitie van “waterweg”.

- [12] Bijlage 3 (lijst van de waterwegen en delen daarvan en de oppervlaktewateren waarin beperkingen gelden inzake het vissen) somt oppervlaktewaterlichamen op *waar tijdens de gesloten tijd en tijdens de nacht niet mag gevist worden, en waar in de periode van 1 maart tot en met eind mei niet op snoek en snoekbaars mag gevist worden* (bisnota aan de leden van de Vlaamse Regering). De Raad kan in het dossier niet terugvinden hoe de lijst is tot stand gekomen en met name hoe deze lijst is afgetoetst aan ecologische criteria. Het gaat hier onder meer om toetsing aan de natuurdoelstellingen die voortvloeien uit de Europese Natura 2000 regelgeving en de Kaderrichtlijn Water. De Raad vraagt om verduidelijking over hoe dat gebeurd is en, zo het nog niet gebeurd is, om dat naar aanleiding van de voorziene evaluatie te doen.
- [13] De Raad vraagt dat voor die waterlichamen waar de goede toestand/potentieel (Kaderrichtlijn Water, art. 2 Definities, 22 en 23) voor het kwaliteitsonderdeel vis nog niet bereikt is, rekening zou gehouden worden met het vissen in de paaitijd⁷. Indien vissen in de paaitijd het bereiken van

⁶ 6° oppervlaktewaterlichaam: een onderscheiden oppervlaktewater, zoals een meer, een wachtbekken, een spaarbekken, een stroom, een rivier, een kanaal, een overgangswater, of een deel van een stroom, rivier, kanaal of overgangswater;

⁷ INBO, Advies betreffende het voorstel tot wijziging van de regelgeving met betrekking tot het hengelen in de gesloten tijd en 's nachts, 21 februari 2011, INBO.A.2010.255

de goede toestand/potentieel zou vertragen, dan moet het vissen in die periode er verboden worden.

